

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

§. 4. De privil. Pauperum, quibus Regulares fruuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

fert Papon. titul. de execut. arrest. 5. Verum ego

- Respondeo. Breviarium, libros chorales, aut etiam de Bibliotheca bene posse dici arma Religiosi, atque ideo quoad talia eodem privilegio debere frui quo milites, vel studiosus: sed hoc non potest extendi ad aliam suppellestem profanam Monasterii, sicut non extenditur ad aliam suppellestem studioli, à libris.
- 17 Quantum Privileg. est, quòd sicut servi prohibentur admitti ad militiam. l. ab omni. & l. super servis. Cod. qui mil. poss. lib. 12. Aut deniq; qui in fraudem civilium munerum veniunt. l. non tantum. eod. qui mil. poss. Sic ab ingressu Religionis arcentur eodem jure Servi, Criminosi, Conjugati. Ære alieno, vel ad ratiocinia obligati, vel qui ad declinandum forum, petunt se recipi. arg. can. nullus Episcoporum. d. 44. can. 7. & seq. d. 54. & tit. de serv. non ordin. Circa quod extant speciales constitutiones Sixti V. Greg. XIV. & Clem. VIII. Quae videri possunt apud Mirand. in man. 10. 1. quest. 21. a. 2. Portel. v. novitius. Quarant. Tambur. Peyrin. Roder. & alios litterarum Apostolicarum collectores.

§. IV.

De Privilegiis Pauperum, quibus Regulares fruuntur.

SUMMARIUM.

- 1 Pauperum varia privilegia, & à variis tractata.
- 2 Pauper potest in prima instantia, citare partem ad curiam Principis. diversis Regularibus idem concessum. 3.
- 4 Pauperum cause ante alias discutiendae.
- 5 Gratis. Et gratis etiam ab advocatis defendendae. 6.
- 7 Index tenetur pauperi providere de avvocato.
- 8 Non valenti producere testes subvenire.

9 Appellanti gratis acta exhibere.

- 10 Pauper excusatur à lapsu sat alium appellantis.
- 11 Item à restitutione fructuum, & impensarum.
- 12 Regularibus hæc omnia competunt de jure, sicut de facto.
- 13 Index tenetur mittere ad pauperem pro testimonio.
- 14 Item & ad Religiosum ibidem & quare.
- 15 Pauperes tenent locum fisci. Item Religiosi ibi. Legatum factum pauperi reputatur in causam piam, & gaudet privilegio causa piam.
- 16 Item & factum Religiosis. ibid.
- 17 Privilegia cause pie, quæ.

Amerat ad 30. privilegia pro pauperibus. Et qui scribunt super leges Neapolit. ad 44. Quorum nonnulla tanguntur à Gloss. in extr. Joan. 22. cum ad sacrosanctæ. de sent. exc. v. paupertati. Et à Felin. in cap. si quis testium de testib. Et hæc convenire Regularibus secundum quod sunt ipsis adaptabilia, affirmat Alexand. lib. 2. cons. 104. Et Cancr. intractandus.

Primum horum est, quòd potest pauper suam partem in jus vocare, etiam in prima instantia ad curiam Principis, omissis intermediis iudiciis, ut docet Cancr. 2. p. var. cap. 2. Quoad Regulares autem: diversa super hoc facta sunt declarationes, in singulis ferè Provinciis, nam in Catalaunia v. g. permittuntur omnes Regulares hoc privilegio uti, excepto, quòd non liberantur ab expensis, ut refert Cancr. cit. In Hispania hoc item conceditur indiscriminatim omnibus Regularibus sexus faminei, virilis verò non nisi mendicantibus, ut post Covarr. & Cabedo refert Sanch. in sum. lib. 7. cap. 31. num. 26. In Gallia autem antiquo jure id fuit concessum Monasteriis, quæ sunt foundationis regalis, recentiori verò, & ex gratia Ludovic. XIII. omnibus

bus Cluniacensibus, cujuscunque conditionis data est facultas evocandi omnes suas lites ad supremum, & Majus Parliamentum Parisiense. (4)

Alterum Privilegium pauperum est, quod eorum causae sunt ante alias examinanda. Gloss. can. in primis 2. qu. 1. & Felin. cap. 1. de accus. facilitas autem litigandi, & litiu multiplicitas causa est forte, ut jam pau huic privilegio deferatur: nisi remissionem pietatis, in iudiciis placeat potius inculcare.

Tertium. Quod illorum causa debent gratis expediri, adeo ut nec sportulas solvere teneantur. s. sit tibi auth. de mand. prae. Ubi Gloss. & cap. cum ab omni. de vir. & bon. Cler. & cap. cum instantia de cens. Aretin. cap. si quis testiu de testib. Paris in tr. de Syndic. Responsio Boet. decis. 804. & Gravac. in an. ad pract. vestru lib. 4. cap. 4.

Quartum. Quod advocati nihil debent ab ipsis accipere. Jas. s. tripli. inf. de actib. Bald. l. si furiosi C. de nupt. Angel. in sum. v. advocatus & Cravat. cu. loco ubi dicit, quod quoniam etiam ipse iudex tenetur providere pauperi de advocato gratuito. Imo etiam non petat. c. 1. ut lite non cont. l. providendum C. de post. l. 1. ff. eod. & l. nec quidquam de off. procons. Addit Abb. & Butr. in cap. si quis testiu de testib. Quod non valenti providere suos testes tenetur iudex subvenire, & juvare. Addit Accurs. in l. tam de men. C. de epis. & Cler. Quod appellanti exhibenda sunt actorum exempla sine mercede. Addunt Bald. lib. 1. cons. 5 Socin. lib. 4. cons. 30. & Alex. lib. 7. cons. 37. Quod exculatur a lapsu fatalium, appellationis.

Accedunt Vestrius in pract. lib. 4. cap. 4. cum liberat a restitutione fructuum & impensarum. Hoc autem privilegium, ut & praecedens competit Regularibus, de iure, licet aliud de facto contingat. Ad quod aliqua forent dicenda, sed quia veri-

(4) Concil. 4. Erense cau. 23.

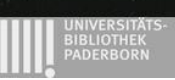
tas odium parit, etiam a bonis filere eligo.

Quintum. Quod quando pauper habet deponere de aliqua re, & dicere testimonium, debet iudex ad illum mittere cap. si quis testiu de testib. Quod licet Gloss. explicet intelligendū de paupere, qui ob verecundiam paupertatis non audet comparere in iudicio eo quod non potest honeste; aliud tamen motivum fuisse Authori canonis, (quod militat etiam in Regularibus) arbitror, nempe mittendum esse ad pauperem, non praecise quia verecundatur de sua paupertate, pauci enim sunt sic verecundi, sed quia cum non sit solitus interesse forensibus, & in talibus temporibus (sibi aliis negotiis implendis necessariis) terere; facilius posset in sua mente confundi, loquendo in publico, & minus certum testimonium dicere, videturque pietas & prudentia iudicis exigere, ut ad illum mittatur, sicque statim expediat.

Sextum. Quod pauperes tenent locum fiscali, quibus ideo ex interpretatione debetur restitutio incertorum male ablatorum, secundum Feder. de Sen. consil. 33. Quod & Regularibus a quo iure convenit. Unde idem Federic. consil. 282. Alex. lib. 4. consil. 104. Et communiter omnes docent, quod distribuenda pauperibus, possunt applicari Regularibus, seu illorum Monasteriis reparandis, vel etiam augendis.

Septimum. Quod legatum factum pauperibus, & qua vis alia ipsis donata censentur facta in piam causam, atque ideo privilegii causae pie fruuntur, secundum Alexand. lib. 7. consil. 158. In quem modum etiam legatum, institutio, vel substitutio facta Regularibus reputatur causa pia, & ejus privilegii gaudet, ut asserit in specie de Franciscanis, & Dominicanis Federic. Sen. cons. 17. Et in communi de omnibus Regularibus Socin. Junior. lib. 1. cons. 72. Decius cons. 727. Et Bald. in auth. si cum restator.

REGIA
CONVIVIA
ET
MIMENTARIA
IN REGILAS
CELLARUM
HOS TOLICE

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Stat. or. C. ad l. Falcid. Ubi notabiliter dicit quod legatum factum filio, non quia filius, sed quia Monachus, dicitur ad causam piam.

- 17 Quæ verò sint privilegia causæ piæ, hæc videri possunt apud Tiraq. in tract. proprio quem de illis edidit, & Socin. in tract. fallent. reg. 310 ubi enumerat ad 61. Præcipua autem, & magis notabilia sunt quod primò dispositio generalis nunquam comprehendit causam piam. Graver. *conf. 3.* & Calcant. *conf. 13. secundò.* Quod potest quisque agere pro causa pia etiam sine mandato Felin. *cap. fin. de accus. & Roman. auth. similiter C. ad l. Falcid. tertio.* Quod femina fidejubens non juvatur velleiano. Socin. jun. *supra citat. quarto.* Quod legatum ad piam causam, non patitur detractionem Falcidiæ vel Trebell. Oldrad. *conf. 111. Barth. lib. 1. conf. 6. Et Abbas lib. 2. conf. 5. quinto.* Quod licet legatum non cõtingat ad intentionem testatoris, nunquam tamen sit caducum, sed debet converti in aliam causam similiter piam. Lopus *alleg. 88.* Et Sebast. Medic. in *opusc. de caus. pia. sexto.* Quod debentur legata pia etiam si non sit adita hæreditas. Abb. *lib. 2. conf. 32. septimò.* Etiam non lecta nec publicata Joan. de Anan. *conf. 57. octavo.* Quod inter diversas opiniones illa tanquam prævalens est amplectenda quæ invenitur magis favere causæ piæ. Alinius *l. sunt personæ ff. de rel. & sumpt. fin. Roman. auth. similiter C. ad l. Falcid. Alexand. & alii. Nonò.* Quod in his quæ spectant ad causam piam nulla solemnitas juris positivi attenditur, sed tantum servantur illa, quæ sunt juris naturæ, in quacunque materia. Bald. *conf. 118.* Et sic v. g. si agitur de receptione testium, sufficit qualiscunque. Idem *ibid.* Si de illorum qualitate, sufficiunt mulieres. Lud. Molin. *tomo 1. de just. tract. 2. d. 134.* Si de numero, sufficiunt duo *cap. relatum de*

testa. & l. si Pater ff. de fidei com. lib. Si agitur de testamento, vel aliqua simili dispositione, sustinetur, etiam si testator decesset partim testatus, & partim intestatus. Abb. *lib. 2. conf. 32.* Et quando verisimiliter creditur quod disposuisset, censetur disposuisse per *l. iunius ff. de lib. & posth. ubi Barth.* Et sic de cæteris de quibus Socin. citatus, & quæ Regularibus servire possunt in occasione.

CAPUT II.

De Privilegiis status Religiosi.

SUMMARIUM.

- 1 In ingressu Religionis (hoc est professione)
lenentur omnia peccata.
- 2 Recuperatur innocentia baptismalis.
- 3 Professio Religiosa, novus baptismus, & 7.
- 5 Exhibet plenam satisfactionem peccatorum
per eam remittuntur peccata non per
indulgentia, sed vera satisfactionis, 5.
- 6 Hæc remissio certior indulgentiis.
- 7 Probabile, non redditurum rationem Religio-
sum de peccatis commissis ante profes-
sionem, & quod irret ad celum sine purga-
rio, si ea facta statim moreretur, 8.
- 9 Probabile, maiorem gratiam dari in profes-
sione Religiosa, quam in baptismo, simul in-
spiritum Ordinis, & dona supernaturalia.
- 11 Quando renovatur professio, an eadem gra-
tiam conferatur, sicut cum primò fuit facta.
- 12 Omnia vota præcedentia absorbentur in pro-
fessione, & quo sensu ibid. Sententia S. Cong.
super hoc.
- 14 Professio abstergit omnem maculam etiam
gratitudinis, & quo sensu 15.
- 16 Professio non tollit ullam irregularitatem, nisi eman-
oritur ex defectu natalium, & per ordinem
solùm ad simplicia officia 17.
- 18 Professio solvit à patria potestate.